

missionens Medlemmer, afgivet Betænkning og Forslag til Landsvagesagens videre Udvikling. I Kommissionen har der imidlertid ikke kunnet opnåes Enighed om, hvilke Foranstaltninger, det burde tilraades Staten at træffe med Hensyn til de aandsvage. Medens saa vel Majoriteten som Minoriteten ere enige om at tilraade, at der paa en dertil udset Plads ved Vejle opføres en dels som Skolehjem, dels som Plejehjem indrettet Anstalt for omtrent 600 aandsvage, foreslaar Majoriteten, at de Kællerste Anstalter skulle vedblive at bestaa som en selvstændig Anstalt, en Institution, som ejer sig selv, og at der af Statskassen skal ydes dem et Laan paa anden Prioritet paa 250,000 Kr. til Opførelse af et nyt Skolehjem for 250 Børn, beregnet at ville koste ca. 500,000 Kr. og beliggende i umiddelbar Nærhed af København. Mindretallet derimod foreslaar, at bægge de nu bestaaende Landsvageanstalter (de Kællerste Anstalter og Gl. Bakkehus) saa snart ske kan skulle gaa over til at blive Statsanstalter.

Ministeriet finder bægge de foreliggende Forslag og de Krav, som derefter stilles til Statskassen, alt for vidtgaaende. Efter de i Betænkningen indeholdte statistiske Oplysninger findes for Tiden her i Landet ca. 4,000 aandsvage (3,907), hvoraf for Tiden 732 ere anbragte paa Anstalter. Det er herefter Ministeriet klart, at der ikke kan være Tale om at søge truffet Foranstaltninger til Forsorg for alle aandsvage, idet disses Gennemførelse vil stille Krav til Statskassen, som ikke kunne opfyldes uden med Tilfidesættelse af langt mere paatrængende Fordringer.

Men selv for den betydelige mindre Opgave at søge at fastslaa Grundtrækkene for den fremtidige Ordning af Landsvagevæsenet, og lat omorganisere de bestaaende Anstalter i Overensstemmelse hermed, saaledes at man kun behøvede, efterhaanden som Evnen tillod det, at udvide eller udvikle det bestaaende System — finder Ministeriet ikke Tidspunktet kommet. Kommissionen har selv i sin Betænkning gentagende fremhævet, at Landsvagesagens Maal og Midler endnu ikke ere endelig fastslaaede, at Landsvagesagen endnu ikke er naaet udover det eksperimenterende Standpunkt, at der endnu maa famles og forsøges paa mangt et Omraade og lignende, ligesom det fremgaar af det foranstørte, at Kommissionens Medlemmer have afvigende Meninger om det for den fremtidige Udvikling overordentlige betydningsfulde Spørgsmaal, om Anstalterne bør drives af Staten alene eller tillige af private.

Under disse Omstændigheder har Ministeriet forment, at der ikke var andet for det at gøre i denne Sag end at søge at raade Bod paa de mere fremtrædende Mangler ved den nuværende Ordning, som Kommissionen har henseendepaamærksomheden paa, idet man maa overlade det til Fremtiden, naar der er bundet større Klarhed med Hensyn til Opgavens Løsning, at fastslaa den endelige Organisation.

En af de væsentligste Mangler ved den nuværende Ordning er — efter at Mangelen paa Anstaltspladser fra 1ste April d. A. foreløbig er afhjulpen ved den af Landsvageanstalten paa Gl. Bakkehus indrettede Anstalt paa Ebberødgaard, der er beregnet at kunne optage 380 aandsvage — de uheldige Lokaler, som de Kællerste Anstalters Skoleafdelinger, Forsøgsafdelingen i Bangertsgade og den egentlige Skoleafdeling i Vaggesensgade, benytte, Direktøren for de Kællerste Anstalter: Sæge Chr. Keller, har i en Skrivelse til Kommissionen udtalt sig herom paa følgende Maade:

„Fælles for bægge Anstalter er den i hygiejnisk Henseende uheldige Beliggenhed i en af de stærkest bebyggede, stærkest befolkede Bydele, tæt omgivet af høje Bygninger med talrige Anstalten uvedkommende for største Delen fattige/Beboere. Den i pædagogisk Henseende fremtrædende Fordel Beliggenheden inde i Byen byder med Hensyn til den lette Afgang til Skolen for det i Staden boende pædagogiske Personale, for de i Hjemmene levende Skolegængende Børn og for de internerede Børns Afgang til Hovedstadens Seværdigheder, kan ikke opveje Savnet af tilstrækkelig Lys, Luft og Plads i det frie. Det maa erindres, at der er Tale om en i Reglen fleraarig Internering af ofte svagelige, ofte scrophuløse Børn, der hidtil for en stor Del have levet paa Landet, og i hvis aandelige eller legemlige Tilstand, der ikke sjældent ligger en Hindring for deres jævnlige Færden uden for Anstaltens egne snævre af Plankeværker omgivne Terrain. At Livet i Anstalten daglig er Genstand for et stort udenfor — og ofte uforstaaende Publikums Betragtning har ved Siden af sine gode Sider væsentlige Styggescider.